

Szerkesztőségi iroda:

Főiac, Csalak-féle ház,
hová a lap szellemi részét
illető közlemények
küldendők.

Kiadó hivatal:

Pollák Mór könyvnyomdája,
hová a hirdetések és
előfizetési pénzek
bérmentesen intézendők.

NEMERE

Politikai, társadalmi, szépirodalmi és közgazdasági lap.

A háromszéki „Háziipar-egylet” és a „sepsi-szentgyörgyi önkényes tüzoltó-egylet” hivatalos közlönye.

Megjelenik ezen lap hetenkint háromszor: szerdán, pénteken és vasárnap.

Előfizetési feltételek:

Helyben házhoz hordva, vagy vidékre postán küldve
Egész évre . . . 6 frt — kr.
Fél évre . . . 3 frt — kr.
Negyedévre . . . 1 frt 50 kr.
Hirdetmények díja:
3 hasábos peti-sorért, vagy annak helyéért 6 kr.
Bélyegdíj külön 30 kr.
Nyilttér sora 15 kr.

Boszniaiból.

A szerajevói küzdelem után egy pillanattal szélesedtetett jogosultnak fogunk tartani, habár az operációk valószínűleg csak addig fognak megállni, a míg a csapatok ismét lélegzethetnek. A fővezérlet legközelebbi teendője egyelőre Szerajevó környékének biztosítása és birtokbavétele lesz. Távlatosabb vállalkozásokra nem igen fog addig bocsátkozhatni, a míg az újonnan mozgósított segédsapátok egy része legalább a helyszínre nem érkezik. De addig is tényleg igyekezni fog egyes csapatoknak a szerb határ felé való elterelése által megszakítani a közlekedést a novibazári felkelőtelep és Zvornik kerületi felkelők közt, a mi által a Szaparyval szemben garázdálkodó felkelők tartaléka vonatik el.

Ez az operáció fogja azután próbára tenni Szerbia becsületességét, — mert ha egyszer a Zvornik vidéki felkelő bandák összeköttetése Novibazárral megszakítottatik s ezek Szerbiából sem nyernek támogatást: úgy a felkelésnek ott mintegy önmagától ki kell aludni.

Egyébiránt a segédsapátok megérkezése után e felkelés napjai mindenestre meg lesznek számlálva, mert északnyugatról Szapary osztagja és dél felől Szerajevóból a főhadoszlop egy része koncentricit fognak ellene operálhatni. A főhadoszlopnak egyik első dolga lesz még aztán Konyicán át az összeköttetést Mostarral helyreállítani, a miben a szintén erősítéseket kapó Jovanovic fele hadosztály bizonyára a feluton fog neki kezét nyújtani.

Ha egyszer mind e fővonalak meg lesznek szállva és elég erős katonai állomások által az okkupálandó tartomány északi fele teljesen biztosítva: akkor a kisebb déli résznek birtokba vétele már nem igen fog nagyobb nehézségekbe ütközni.

A szerajevói csatáról s a főváros elfoglalásának hatásáról nincsenek még részleteink, sőt azon tudósítás, mely szerint a török kormány egész hivatalos formában utasította volna hivatalnokait és csapatait a katonai parancsnokaink előtt való meghódításra — újabb megerősítést nem nyert.

Egyébiránt a török csapatok ezen hivatalos utasítás nélkül is nagyobbra tudták, mitévők legyenek. Mert — a mint megbízható forrásból értesülünk — eddigelé vagy 6000 török katona lépett át a monarchia területére, vagy adta meg magát csapatainknak és indítottak utnak kívánságához képest hazája felé. Török tehát nagyon kevés van azon felkelők között, a kikkel vereksznünk; sőt a mohamedán bégek jobb és vagyonosabb része is távol tartja magát tőlük és menekül előlük. A hosszas harcokban feldult ország mohamedán-szláv lakosságának alja az, mely a felkelés magvát képezi. A felzigatott vallási fanatizmuson kívül mozgatta még e népet az a félelem, hogy az új és szokatlan rend eddigi rendelenségre alapított existenciáját támadja meg. Ez emberek sokan vannak, míg terrorizmus által sok embert magukhoz kényszerítettek; számuk hirtelen le fog apadni, mihelyt a nép terrorizmusok közvetlen hatalma alól kiszabadul.

Raguzából jelentik, hogy a Ljubinjénél állott felkelő csapat most nyugat felé vonult s a Vekből Trebinjébe vezető utat tartja megszállva. Egy zentai csapatvezér 150 lovassal Drieno dalmát határfalut tartja szemmel.

Philippovics tábornagy, mint a Timesnek Bécsből jelentik, még mielőtt Broodba elutazott, kitejézte nézetét, hogy a mozgósított haderő nem lesz elégséges. — A főparancsnok nem élt csalódásban a várható ellenállás iránt

s 150,000 embert kívánt. Az ő felsége elnöklése alatt tartott minisztertanács ily mértékű mozgósítást rendelt meg.

Mint a „D. Tel.” jelenti, Bjelina (a boszniai szerb határon) török parancsnoka az osztrák magyar kormányt arra szólította fel, hogy engedné meg neki, miszerint ágyuival és csapataival osztrák-magyar területre lépessen át.

A Karatheodory basának adott legújabb utasítások azt követelik, hogy a szuitán fenhatósági joga Boszniában megőriztessék és hogy Ausztria Magyarország kötelezze magát, hogy az okkupációt megszünteti, mihelyst a hatalmak kijelentik, hogy a kívánt reformok e tartományban életbe léptek. Karatheodory tudósításai szerint kívánt az utóbbi pont az, melyet a bécsi kabinet nem akar elfogadni, mivel állítólag nem akarja megengedni, hogy ezentul a több hatalmaknak joguk legyen a boszniai ügyekbe beavatkozni.

Szerajevóból érkezett újabb hírek jelentik, hogy a 6 és 7-ik hadosztály a menekült lázadókat délkeleti irányban üldözi, hogy őket az albaniai határról jövő segítségtől elvágja.

A minisztertanácsból utólagosan az hallatszik, hogy legilletékesebb helyen ama határozott kívánság fejeztetik ki, miszerint Bosznia okkupációját oly gyorsan, a mint csak lehet és mindenestre még a zordabb időjárás bekövetkezése előtt be kell fejezni. A szerajevói győzelmei híre semmit sem fog változtatni azon katonai rendszabályokon, melyek a katonai tanács által ajánlottak, és ennek alapján a minisztertanácsból elfogadtattak. — A hadsereg száma annyira fog szaporíttatni, hogy ez által ne csak a tartomány további meghódítása, hanem annak végleges és teljes okkupációja és pacifikációja veszély nélkül kivihető legyen.

Választások után.

Sepsi-Szentgyörgy, aug. 23.

A „Nemere” idei 71-ik számában „választások végén” című vezércikkem elolvastam, egy jó darabig elmerengtem s azonnal elhatároztam, hogy a mit azon pillanatban gondoltam, azt leírom, hátha velem együtt más is így gondolkozik s mert a tapasztalat adta a gondolatot, — abból idővel még hasznos is huzhaunak.

A vezércikkem exordiuma ez: „A vihar által felkorbácsolt tó felülte lecsendesült. Tükrében a kék égbolt fénye verődik vissza. Alig fut át rajta még egy-egy gyöngye hullám. Ilyen képet tár elénk a választások után közelítőnk.”

Igaz, hogy a vihar által felkorbácsolt tó felülte lecsendesül, de fájdalom, marad a tóban annyi iszap, hogy tőle, ha ez még mindig így megyen, a közelebbi vihar után e tónak tükrében a kék égbolt fénye nem fog visszaverődni.

Az 1867. évet megelőzőleg itten „ólálkodó”, „támogató”, „igazító”, „alapító” stb. művészeknek híre-helye sem volt és mégis ezenként s lelkesedéssel tódult a nép a választási urnához. S most? épen úgy tódul. És mégis milyen különbség! A mostani tömeg a fenn nevezett művészek vagy talán jobban mondva politikai brigantik által vezetve már praeparálva jelenik meg a helyszínén. És ennek a szónak „praeparálva” nagy jelentősége van s sem többet, sem kevesebbet nem jelent, mint azt, hogy a választók nagy többsége fokozatosan demoralizálva, vak eszközévé van süllyesztve a brigantik kezében.

A brigantik előtt sem jellem, sem képesség, sem elv, sem hazafi jóindulat nem döntő; őt csak az önérték, a pénz vezeti.

Konstatálhatom, hogy megyénk mind a hét választó kerületében a „műkedvelők” ezen fajáját felütötte kisebb-nagyobb hatáskörrel; de mondatnám azt is, hogy az egyik választó kerületben a helyzetet már feltétlen dominálja is; s az illető képviselőjelölt vagy kortese már csak is ezen kalandorok közbejöttével, azoknak felhasználásával remélheti, hogy talán célt ér.

Igenis talán és csak talán, mert a brigantik nagyon szeszélyes, mindig többet és többet remél és vár s csak nagy nehezen s legtöbb esetben nem is tudja magát elhatározni arra, hogy: „elég!”

Ezen műkedvelői előadás alatt az illető képviselőjelölt a szó valódi értelmében kifosztatik s mire kortesei ügyességének mégis sikerül őt képviselővé megválasztatni, már nyakig uszik az adósságban, magát s családját ruinálta; azután mehet az országgyűlésre.

Az ily módon praeparált képviselőtől a haza mit remélhet, mit várhat? nem magyarazom.

Nem lesz talán érdektelen, ha tapasztalataim alapján ezen „műkedvelők” szeregeit röviden leírom; hasznát vehetik ennek a jövőben azok, akik a képviselősségre pályáznai fognak.

Midőn már bizonyossá vált, hogy X. és Y. a képviselőjelölt: az első, a ki a kiszemelt áldozatokat megkopasztja, az „ólálkodó”. Ez egy nevezetes persona, ki annak hírében áll, hogy a faluban minden a van, a mit ő akar. Ez folyton lesben áll s mégis mindig csak véletlenül találkozik az illető jelölttel vagy főkortesével. A kormánypártinak azt mondja, hogy az egész falu az ellenzék elveit vallja s nem lenne tanácsos oda menni korteskedni; de azután jó pénzért kapacitálta magát s megígéri, hogy a falut előkészíti a jelölt fogadására. Kérdést teszen egyuttal, hogy ne küldje-e be az igazítót, a kinek roppant befolyása van a faluban?

Még azon napon vagy órában találkozik perze ismét csak véletlenül az ellenzék jelöltjével, a kit figyelmeztet, hogy életével fizetne, ha oda menne programozni; az egész falu egytől-egyig lelkesül a kormánypártért, no de jó pénzért kapacitálja magát s megígéri, hogy előkészíti a népet a programozásra. Megkérdi, hogy ne küldje-e be a „támogatót”, mert a nélkül bajos lenne eredményre jutni.

Mindkét képviselőjelölt kap a jó alkalmon, hogy mentől hamarabb érintkezhessek a befolyásos emberekkel, és a kormánypárti képviselőjelölt csakhamar meglátogatja az „igazító”. Ez már a votumokról számol s biztosítja a jelöltet, hogy felét okvetlen behozza; nem kér s nem is fogad el pénzt, mert ő az elv embere, de figyelmébe ajánlja a jelölt urnak, hogy jó lenne megnyerni a „támogatót”, a ki neki — már az „igazítóknak” — halálos ellensége ugyan, de most szükség van rá s jó pénzért meg lehet azt a semmi embert venni.

A míg ez így folyt el, azalatt a „támogató” biztosította az ellenzék jelöltjét, hogy a fele votumokról jót áll; maga részéről nem fogad el semmit, ő az elv embere, de ajánlja az „igazító”, a kit szükséges megszerezni; haszontalan ember, igaz, de jó pénzért eladja magát.

A véletlen azután csakhamar összehozza a „támogatót” a kormánypárti, az „igazító” az ellenzék jelölttel; támogatást, igazítást ígérnek és fogadnak s a szerint, mint már bemutatva lettek, felveszik a napszám- s fuvarilletékeket, intéző díjakat s a két jelölt ur már most egész nyugodtan azt hiszi, hogy abban a faluban egy votum sem esik el s meglegedetten néz maga elé, hogy milyen ügyesen igazított el mindent, a szavazatoknak felét ingyen kapja.

Közeledik a választás napja. Ezt megelőzőleg a „támogató” és „igazító” egyszerre jelennek meg sápadtan s ijedten úgy a kormánypárti, mint az ellenzék jelöltnél: „Uram baj van, vagy baj van! ez és ez a semmiházi az egész falut elbolondította avval, hogy arra szavazzanak, a ki alapítványt teszen.” Is ekkor veszi kezdetét az „alapító” vagyis annak a „bácsinak” a szerepe, a kinek jelszava: „Annak adom votumomat, a ki többet fizet”, és az „alapító” képezik a választás napján azután a tulajdonképeni „gárdát” és rendszerint döntenek is és megesett már gyakran, hogy a jelölt maradt a „támogató” s illetve „igazító” szavazatával.

Most történt is tényként említhetem fel, hogy megyénk egyik választó kerületében volt két szabadelvű parti jelölt; az egyik visszalépett s pártjának vezérfehéi még az nap s azután is folyton kerestek ellenjelöltet; és azt hiszik talán, hogy más kormánypárti jelölt felállításával kívántak volna az ezelőtt fenn hirdett elveiknek diadalt szerezni? Dehogy! alkudzásba léptek ők az ismert pártok mindegyikével s elfogadtak volna akár egy „internacionális” is, csak hogy hozzájárulásával megtrathatták volna a „műkedvelő előadást”.